

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Petr Štefan

Název práce: Válečné reportáže z občanské války v Sýrii

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Horký Petr

Pracoviště: FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce				Odchyluje se a není zdůvodněno	
1.2	Technika práce	ano				
1.3	Struktura práce	ano				

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Práce částečně navazuje na předem stanovené, rozsah, podoba i přístup k tématu však nejsou v hotové práci odpovídající stanoveným tezím.

Schválený cíl práce - cituji: „Budu zkoumat jak dnes v Česku vypadá reportování z válečných zón a jestli si klade nějaké cíle. Také budu srovnávat vybraná vydavatelství, jaké jsou rozdíly v jejich reportážích a na co se zaměřují.“ Bohužel těmto tématům se práce nevěnuje a nenašel jsem, kde by bylo uvedeno jak a proč došlo ke změně.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení písmenem
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	A
2.2	Pochopení zpracované literatury a schopnost ji aplikovat	C
2.3	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	F
2.4	Logičnost výkladu, podloženost závěrů	F

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Práce působí, jako že je zaměřena na příliš mnoho cílů - místy z textu vyplývá kritika domnělé neobjektivnosti autorů, byť u žánru reportáže v úvodu je zmiňována subjektivní role autora jako pozitivní. Jinde je kritizováno nerovnoměrné pokrytí podtémat, které téma syrské války nabízí. Je

smyslem této práce odpovědět na výzkumné otázky anebo usvědčit novináře z nepravdivé, nekvalitní anebo neobjektivní práce? Ocenil bych snahu autora najít vady v uvedených článcích, vnímám význam doložení nekritické podpory některého z představitelů války, o kterých novinářky píší, ale toto nebylo uvedeno jako výzkumný cíl ani otázka, ba ani jako hypotéza. Podle toho tedy takto zabarvené texty do této práce nepatří.

Zásadní věcná chyba, která je neodpustitelná a která se prolíná celou prací - NATO není do konfliktu zapojeno.

Smysl práce bych chápal jako ukázkou osvojení si vědecké metody studenta, kdy bychom mohli částečně odhlédnout od faktického obsahu práce, ale v tom případě bych trval na kvalitní formální stránce a na správném poznámkovém aparátu, absenci pravopisných chyb a hlavně jasném a přehledném zpracování kontextových kapitol (které mohou být kratší - nejde tu o rozsah, ale obsah).

Jako problém dané práce vnímám i to, že hledání, kdo je prezentován kladně a kdo záporně, konotuje s tím, zda je práce novinářů objektivní. Ale objektivnost nelze implicitně vztahovat k absenci stanoviska. Negativní označení aktérů války mohou souviset také s reálnými a konkrétními negativními činy (kterých se zajisté mohou dopouštět různé strany konfliktu). Nechci po autorovi, aby toto posuzoval, ale myslím, že by toto dezinterpretací riziko celé práce mělo být zmíněno - pakliže si práce neklade za cíl toto naopak odhalovat jako novinářskou dezinterpretaci faktů.

Ocenil bych do přílohy zvolené články anebo alespoň v rámci představení práce jejich seznam.

Potřebuji zřetelně rozeznat výzkumnou práci - tedy jaké články byly hodnoceny, jakým způsobem a podle jakých kritérií. Úryvky článků zvolené v textu práce fungují jako příklady, ne jako představení postupu.

Dále považuji za chybné interpretovat ověření hypotézy i tak, že lze zaměnit Islámský stát s vládním režimem prezidenta Asada - to je přinejmenším spekulativní. Oceňuji, že autor připouští vlastní předpojatost, ale naopak bych jej povzbudil, aby tedy zvolil téma práce i výzkumnou metodu tak, aby s tímto přímo byla v příčinném vztahu.

Na závěr ještě zmiňuji opakované chyby v poznámkovém aparátu.

s.14 - rozhlasová reportáž je odkázaná jen na práci s jazykem - a co užití zvuků? Viz např. Zápisník zahraničních zpravodajů aj.

s.16 hrubka v popisce ...spojenecké síly...nepřijali...

s 17 mezi válkou ve Vietnamu a válkou v Perském zálivu uteklo (75 - 90) 15 let. Z práce vyplývá, že těchto 15 let se styl komunikace a spolupráce s novináři neměnil, ale není to jasně řečeno. Například reportážní práce o invazi USA na Grenadu probíhala podle pravidel z Vietnamské války anebo jinak?

s.20, kap 2.3.6. České válečné reportáže současnosti - a co jména jako Kutilová s Klicperovou, Štuková, Spencerová a další, když o nich sám autor píše? O to víc by mne zajímaly informace o reportérech, kteří jsou autory zkoumaných článků. Navíc vzhledem k počtu ocenění (např. Štuková 10x Czech Press Photo) se jedná o osobnosti, které by měly být zařazené do výběru představitelů moderní novinářské reportážní práce v naší zemi.

s.22 - první případ, kdy na novináře stříleli vojáci stejné strany určitě nebyl až v roce 2003

s.22 „Čím bohatší redakce, tím lépe vybavený a lépe vycvičený jejich reportér bude.“ - s tím bych si dovolil polemizovat - jak to autor ví?

s.23 - Chybí uvedení zdrojů jako jsou místní mediální agentury bojujících stran - obzvlášť v tomto konfliktu se jedná o důležitý zdroj.

kapitola 3 Válka v Sýrii - pozor v tomto konfliktu je snaha pojmenovat souvislosti nesmírně obtížná, protože situace je dosti nepřehledná. V textu tak chybí popis jak a proč do konfliktu vstoupil Islámský stát, pozice Kurdů po ústupu USA a vstupu Turecka atd. V podobné situaci bych doporučoval opravdu jen bodové definování situace a vždy s jasným ozdrojováním, aby se práce, která jinak míří na úplně jiné téma, nestala kontroverzní kvůli kontextové a nechtěné dezinformaci.

ad metoda a hypotéza - vymezil bych i čas, ze kterého jsou jednotlivé články zvolené. V předem schválených tezích práce to bylo uvedeno.

s.38 záměna jmen autorek: „Lenka Kutilová a Markéta Klicperová“

s.39 Jarmila Štuková není spoluautorkou článků o Sýrii s Markétou Kutilovou a ani to nedokládá poznámka č.135, na kterou se autor odkazuje.

s.40 Tomáše Sedláčka ani Jacquese Rupnika bych za reportéry úplně nepovažoval, v autorem zvolené větě by alespoň jeden reportér měl být uveden.

s.47 - zde nelze s jistotou říci, že zvolená citace z článku byla správně použita v souladu s metodou zvolené kvalitativní obsahové analýzy: „Zmínky o bojových skupinách YPG a YPZ jsou v pozitivním kontextu. V regionu Rojava, kde YPG a YPZ operují, jsou jejich členové popisováni jako bojovníci za svobodu, osvoboditelé nebo civilní milice.“ *Oni sami by se ale tímto termínem [teroristé] nikdy neoznačili. Jsou to bojovníci za svobodu a práva Kurdů*“ - jedná se o citaci toho, jak sami sebe vnímají Kurdové anebo se jedná o citaci toho, jak je hodnotí autorky článků? Podobně i následně citace souvislostí kolem označení mučedníků, martyrů.

s.48 - „Náklonnost k Öcalanovi je v reportážích interpretována jako národní hrdost Kurdů, ne jako sympatizování s teroristou.“ Jsme schopni sami posoudit, zda je Öcalan terorista anebo národní hrdina?

s.49 - „Jejich vojenský zápal je patrný z toho, jak si někteří členové kurdských bojových jednotek užívají zabíjení členů Islámského státu.“ Je to negativní anebo pozitivní vlastnost, optikou zvolené výzkumné metody?

s.51 - Nevhodně použitý příklad: „Pojmenování Islámský stát je někdy nahrazeno pojmenováním džihád, jako v případě, kdy zničené město přisuzují reportéři procházejícímu džihádu.“ Džihád znamená povinnost muslimů šířit vlastní náboženství, často přeneseně (hlavně v západním pojetí) svatou válku - to by v uvedeném kontextu bylo v pořádku a neznamenalo by to automaticky záměnu IS za džihád. Pokud by to novináři dělali, dopouštěli by se interpretační chyby - z daného úryvku toto ale nevyplývá.

kapitola 4.3. s.53 - ad nepřítomnost dalších témat - čím je to dáno? Nedostatečným zájmem a nekvalitní prací reportérů? (a je legitimní to po nich chtít, jestliže reportáž má být podle dřívějších odstavců subjektivní?) anebo je to dáno třeba nemožností se k ostatním frakcím dostat?

s.53 - V interpretaci dochází autor k tomu, že „Aktér, který je v reportážích nejpozitivněji popisován, jsou Spojené státy americké“ přitom ale jen o pár řádek výše píše, že: „Spojené státy americké jsou v reportážích popsány pouze nepřímo, skrze jejich vliv na situaci v Sýrii. Jsou pro ně volena neutrální nebo pozitivní označení jako americká pomoc, restaurátoři a americká velmoc. „*Demokratické síly tu působí jen s pomocí USA.*“ Vliv USA je spojován s vlivem ostatních zemí termíny jako západní koalice. Ve většině případů jsou tímto termínem označovány země Severoatlantické aliance, v některých případech ale označuje pojmenování vliv Západu pouze jednání USA.” Obsah práce a její interpretace vzájemně nevyplývají.

s.54 Není zřejmé, jak souvisí výzkumný cíl práce s provedeným exkurzem do americké zahraniční politiky na Blízkém východě, který je popsán v Interpretaci, tedy kapitole 4.3.

kapitola 4.5 zde na s.58 opět hrubá faktická chyba - NATO není zapojeno do konfliktu!

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení písmenem
3.1	Struktura práce	A
3.2	Funkčnost a přiměřenost poznámkového aparátu a odkazů	C
3.3	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané neoprávněně autorem za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	C
3.4	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	F
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava práce	PRÁCE BEZ PŘÍLOH

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Podoba výsledné práce svou formou, rozsahem, zpracováním i získaným vědeckým závěrem neodpovídá vyžadované podobě bakalářské práce. Práce obsahuje několikrát opakované faktické chyby a neúplné interpretace faktů - za všechny si dovoluji uvést opakované tvrzení, že organizace NATO je zapojena do válečného konfliktu v Sýrii - není tomu tak, do konfliktu je zapojeno několik států této aliance, ale NATO sama ne. Toto je ovšem uvedená jedna chyba za všechny ostatní, které jsem vyjmenoval v komentáři výše.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost zpracování tématu apod.)

Práce má zajímavé, slibné téma. Oceňuji autorův zájem o problematiku, oceňuji snahu dohledávat různé zdroje informací, se kterými pracuje. Oceňuji i odvahu, s jakou se pustil do pojmenovávání kontextu celého válečného konfliktu anebo s jakou se staví na stranu požadované objektivitu v médiích.

Doporučil bych ovšem přímo držet zvolenou linii výzkumné teze a zvolených otázek a práci očistit od kapitol a textů, které s jejím plánovaným obsahem nesouvisí. Anebo práci naopak pozměnit tak, aby korespondovala s tím, co je pro autora samotného důležité a co jej osobně na daném tématu nejvíce zajímá.

Z práce není zřejmé, jak byla analýza provedena - existuje kódovací kniha? Existuje seznam všech zkoumaných článků? Z práce nevyplývá jak bylo pracováno s danými termíny, popisy a vlastnostmi - není zřejmé nakolik se jednalo o autorův výběr příkladů a nakolik se jednalo o skutečné porovnání obsahů. Není zřejmé, které články autor spojuje a které ne. Tím pádem ze současné podoby práce nevyplývají autorem popsané výzkumné výsledky.

Kontextové kapitoly jsou kusé. V kapitole o historii reportáže není zřejmé, proč autor končí rokem 1948 a navazuje až současností. V kapitole o průběhu konfliktu autor nepopisuje vstup Islámského státu - jeho hodnocení v publikovaných článcích je však mimo jiné předmětem zkoumání.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Co přesně vás osobně na dané problematice nejvíce zajímá?
5.2	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly URKUND.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	shoda 19% - jedná se o citace a literaturu, práce je z tohoto hlediska tedy v pořádku

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A** ————— výborně
B ————— velmi dobře (nadprůměrný výkon, avšak s určitými chybami)
C ————— dobře (celkově dobrý výkon s řadou výrazných chyb)
D ————— uspokojivě (přijatelný výkon, ale se značnými nedostatky)
E ————— dostatečně (výkon splňuje minimální požadavky)
F ————— nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

S těžkým srdcem nedoporučuji k obhajobě, nicméně věřím, že po částečném přepracování práce může obstát.

Práce uvádí nepravdivé historické údaje i o autorkách zkoumaných článků, práce se nadržuje zvolených výzkumných otázek a vyvozuje závěry, které nejsou podloženy provedeným výzkumem. Z hlediska zvolené výzkumné metody autor používá příklady, které jednoznačně nepotvrzují jeho interpretaci. (viz vše uvedené komentáře). Kontextové kapitoly jsou nekompletní.

Datum:

Podpis: .....

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF nebo jej zašlete elektronicky na adresu sekretářky příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu!